

THESAURUS ANATOMICUS NONUS

FREDERICI RUYSCHII,

*Anatomiae & Botanices Professoris, nec non Aca-
demiae Caesareae Curiosorum Collegae*

THESAURUS
ANATOMICUS
NONUS.

In quo varia, circa corpus humanum notata digna, occurrunt.

Cum Figuris aeneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS.

ANNO MDCCCXXVI.

VIRO ILLUSSTRISSIMO
AMPLISSIMO ATQUE EXPERIENTISSIMO
DOMINO

ANDREÆ GUNDELSHEIMERO,

SERENISSIMI AC POTENTISSIMI

BORUSSORUM

REGIS ARCHIATRO,

ET A CONSILIIS,

BOTANICO SUMMO, &c.

HUNC THESAURUM ANATOMICUM NONUM
SACRUM ESSE VOLUIT, IN MONUMEN-
TUM ET PIGNUS AMICITIÆ, NUN-
QUAM INTERMORITURÆ,

FREDERICUS RUYSCHIUS.

A 2

In

In Virum longe celeberrimum
FREDERICUM RUYSCHIIUM.

S*It minor virtus, quam quærere, parta tueri:
Ars tua, Magne virum, præstat utrumque simul.
Immortale tuæ nomen virtutis & artis
ILLIUS DOCTÆ FAMÆ SUPERFLES ERIS.*

In Thesauros Ruyschianos.

C*Orporis humani fabricæ quicunque stupenda
Usurpare oculis interiora cupit,
Thesauros adeat, RUYSCHII quos ingeniumque
Dexteritasque manus non imitanda struunt.*

HENR. CHRISTIANUS KRUGERUS
Lunenburgenfis.

PRÆ-

P R Æ F A T I O

A D

Benevolum Lectorem.

Etus verbum est: *bis dat, qui citò dat.* Illud autem mihi hac vice neutiquam competere fateor, cum jam pridem hujus Thesauri IX. editionem promissam, nunc demum ad finem perduxerim.

Nullus tamen dubito, quin me excusatum habiturus sis, consideratis meis occupationibus multifariis, tam publicis, quam privatis, inter quas haud minimum locum occupat praxis medica, satis superque vicens, ut & continuæ investigationes & perquisitiones cadaverum humanorum, quæ mihi multum negotii exhibuere, non solum nunc, verum etiam jam ultra quinquaginta annos, adeoque per maximum vitæ meæ cursum, cujus jam annum ago sextum & septuagesimum.

Considerandum etiam, nunquam mihi majorem datam fuisse occasionem cadavera perscrutandi, quam hoc tempore, & abhinc aliquot annis.

Occasiones verò datas, me nunquam neglexisse, sciunt illi, qui me optime norunt; verum noctu, atque interdiu ægros invisere, ad primam autem auroram cadavera perscrutari, certe apud æquos rerum arbitros me excusabit, quod non celerius hunc Thesaurum IX. typis mandaverim.

Quicumque vero hunc IX. Thesaurum cum attentione pervolvere dignabitur, illi varia occurrent, quæ summa, ni fallor, admiratione videbuntur digna.

Quis, enim mortalium credidisset, in Visceribus integris, membranâ ambiente ne ablata quidem, peculiari arte demonstrari posse, & quidem luculentissime, ultimas vasorum sanguineorum pulposas & succosas extremitates, idque in pro-

prio situ & formâ naturali, oculis non solum armatis, verum etiam inermibus?

Fateor quidem, neminem facile calculum appositurum hisce rebus inauditis; attamen me non vana jactare, aut quidquam hic dicere à vero alienum, norunt omnes, qui ea domi meæ, quotidie fere cum stupore vident, neque dubito, illud mirum iri visum illis, qui in perscrutandis cadaveribus versati sunt; illi enim ipsi procul dubio saepe experti sunt, quam difficile sit, vasorum sanguineorum extremitates ad extremum usque rimari; hinc enim adhuc latuit vera illorum constitutio; hinc etiam haud infimi subsellii Anatomici in perversam sententiam deducti sunt, existimantes viscera constare ex prætensis Glandulis; cum contra nil sint, nisi vasa cum suis pulposis extremitatibus, quæ pulposæ extremitates continuantur cum illarum truncis, quemadmodum in *Brassica pompejana*, seu *Florida* (belgice *Blom-Kool*) cujus caulis salligiatur in flores, nulla re intercedente; cum contra glandula sit pars per se subsistens, & peculiari membrana obducta.

Inter cætera nil magis admiratione dignum censeo, quam corticem Cerebri, qui potius crassioris molliem obtinet, ex meris pulposis extremitatibus Arteriarum constare, non autem ex prætensis Glandulis.

Quis mortalium illud poterit credere, nisi propriis viderit oculis domi meæ? imo inter omnia, quæ in corpore humano detexi, hoc inventum, puto, quod præfiscine dixerim, mihi esse palmarium.

Itaque indecorum esse, nemo negaverit, qui Dr. Martinum Litterum, Anglum, ac defensorum Glandularum Viscerum, in tractatu *de humoribus* legerit, in quo hic & illic me falsa proferre arguit, id quod potius retorquendum in illum ipsum, qui judicare voluit de rebus à se nunquam visis; certe ejusmodi obrectatores vix ferendi sunt, qui judicant de rebus, quarum plane ignari sunt.

Insuper autem variis locis in dicto tractatu injuste me impetit, dicens me hoc & illud sentire & scripsisse, quod revera nunquam neque dixi, neque scripsi; se. tradit, me negasse dari glandulas in corpore humano; quod non animadvertierim, Testiculos per se esse glandulas; quod voluerim, Glandu-

Glandulas Cerebri pinguedinem esse &c. quare non addidit, quo in loco aut libro illa scripserim? quicumque enim mea scripta perlegerit, contrarium animadvertet.

Interim defensori illi non insultabo, quod variis in locis à me diversa sentiat, atque etiam scripta mea infirmare conatus fuerit, & post meliora inventa adhuc glandibus vesci, & veteri sententiæ mordicus adherere voluerit, cum apparentias novas & vera præparata domi meæ, illi haud contingere videre.

Haud minore admiratione legi in tract. de Itinere Anglicano ac Batavo, conscripto ab acutissimi ingenii D^o. Christiano Henr. Erndl, ubi pag. 83. & 84. dicit.

Dⁿ. Ruyschium invisi frequentius & neutiquam horas illas neglexi, quas explanationi Anatomes, ac demonstrationibus Gazophylacii sui Anatomici curiosi, in gratiam aliquot studiosorum exterorum destinaverat.

Incredibilis copia præparatorum Anatomicorum & stupendus ille naturalium Thesaurus, quæ possidet in ædibus suis vir hic celeberrimus, attonitos facit curiosos spectatores, in quorum enumerationem velle descendere, in vassum pelagum esse sese committere, quo de fidem facere possunt specimina illa, quorum VII. tunc ediderat sub Theさurorum nomine, ut Observationes taceam & Epistolæ ejus Anatomicas, quæ seorsim prodierunt.

Non possum tamen quin memorem, quod inter ejus rarissima sit præcipuum illa Mumia pueri cujusdam octennis, cujus corpus liquore & arte sua balsamandi, ut perhibet, tam nitide conservavit, ut color juxta & consistentiæ cuius & Musculorum visui & tactui naturales & viventes sese sistant; partes omnes & membra hujus Mumie non indurata sunt nimis, sed mollissima, quasi succo & sanguine adhuc turgent & vigeant, constituta.

Admirandum hoc est artificium, quod in præparatione hujus Mumie præstitit Clariss. Vir, & plane inauditum, omnem fidem superans, nisi quis ipse viderit; & licet diversimode de præparatione hujus cadaveris judicetur ab ejus adversariis, nemo tamen est, qui analogum quid consicere aut demonstrare huc usque potuerit.

Dixit.

Dixit sæpius D. Rauw de prodigio hoc, cum sententiam ejus expeteremus, male fraudes sunt, ac præstigia cum isto puero; Cuticulam detraxit misero, ita ut Cutis cum Musculis suis sanguine adhuc turgidis, naturalem quodammodo corporis colorem referant; alii de vacuo autumabant, in quo corpusculum illud perpetuo, excepto demonstrationis tempore, conservaret.

*Sed omnes istæ hariolationes exigui sunt ponderis: monstrum si-
mile & in sententiam tuam lubentissime descendam.*

Quomodo fodes potuit Cl. D. J. Jac. Rau illud dicere, cum non semel, sed aliquoties publice visui exposuerim, Illo ipso præsentè, imò proxima (DEO annuente) à me publice instituenta Anatome, denuo visui exponere decrevi dictum cadaver, per 19 annos à me conservatum, & adhuc vitæ speciem repræsentans.

Illud autem traducere si quis voluerit pro malis fraudibus, quid foret, nisi calumnia & ærugo mera? quod verò ad cuticulam attinet, quam ego dextraxerim, id quoque à veritate omnino est alienum: & si detraxissem an propterea malæ fraudis essem accusandus? aut an eapropter puer esset miser factus?

Sæpenumero illud facere cogor, quando animus mihi est Papillas cutaneas demonstrare; & utrum musculi adhuc sint turgidi sanguine, aliis judicandum relinquo, & hoc etiam concessio, nulla tamen fraus subesset.

Itaque, si Professor Rau illud sæpius dixerit, uti ait D. Erndl, perverse de rebus meis judicavit, & tunc ad illa responderem, meliora doctus, meliora faceret.

Fraudes committere, nunquam non detestandum, & præsertim illud dedecet hominem tam provectæ ætatis, cui senilis anima in primis labris hæret; si D. Erndl illud typis non mandasset, ne gry quidem respondissem, sed flocci fecissem, at, quum hoc jam prælo sit commissum, me defendere coactus fui.

Hicce pro defensione dictis, ad cætera me conferam, sc. in eodem hoc IX. Thesauro occurrit quoque animalculum quadrupes cani simile, IV. pedicellis, capite, cauda, ore, lingua & funiculi umbilicalis analogo, instructum, ex ore rejectum, & in liquore meo conservatum, simul cum bursula, in qua loco secundinarum, hæsit.

Hicce Vale L. B. & vitia typographica, quæ irrepsere, benigne corrigere velis,

THE-

THESAURUS ANATOMICUS NONUS.

In cujus fundo sequentia reperiuntur.

N. I.

Yxis rotunda, in qua conservatur uterus cujusdam ovis gravidæ, multis ab hinc annis balsamo præparatus, induratus, & nitide conservatus.

Not. 1.º Cum ab aliquo tempore utero gessisset, foetusque in eo mortuus fuisset, circa uteri regionem abscessus fuit ortus, eoque sponte aperto, simul cum pure, varia oslicula foras fuerunt expulsa, id quod in mulieribus nonnunquam quoque contingit.

Post mortem uterum aperui, & in illo varia oslicula inveni, quæ adhuc in uteri cavo continentur.

2. Cornua uterina (quæ nil aliud sunt, quam bifurcatio uteri in duas partes) frustra quis quæreretur in sexu foemini- no, quamvis Carolus Stephanus, & alii ea existare in sexu sequiore affirmaverint.

Hæc cornua Uterina oppidò quam bene præparata, conspiciuntur cum suis arteriis, ceraceà materià rubrà repletis.

Nº. II. Capsula, & in ea, ossis Tibiæ portio superior bissecta, ex homine à multis annis humato.

Not. 1.º Cum dictum os siccum & exsuccum sit, osseo-spongiosa substantia distinctius videri potest.

2.º Ubi desinit osseo-spongiosa substantia in ossis cavo, conspiciendam sese exhibet medulla ossis, quæ indurata, nivea, & granulosa in sepulcro facta, adhuc superstes remansit; il-

B

lud

lud autem in hominibus a multis annis sepultis, & terræ sic-
cæ commissis, semper ita reperi.

3. Ex hac observatione patet, quanta sit analogia inter pin-
guedinem humanam, & ossium medullam: Pinguedinem enim
in tumulis in terra sicca positis, post 25 annos reperi in cor-
poribus obesis, mutatam, duram, & albam extitisse, instar
supradictæ medullæ ossium.

Imò existimo, medullam ossa non nutrire, uti ab omni æ-
vo fuit creditum, sed medullam ossa reddere firmiora, idque
humectando. In illa opinione magis magisque confirmabar,
cum ad meas pervenisset manus os Tibiæ cujusdam hominis
defuncti, in quo nullam reperi cavitatem; ita ut ex illo con-
fici curaverim varia manubria, inter quæ aliqua chalybe mu-
nita, tanquam culter, & furca in muleo meo conservantur,
& quidem in vagina, confecta ex corio Pueri; per quod my-
riades vasculorum sanguineorum, ceraceâ materiâ rubrâ re-
pletorum, decurrunt, unde tota vagina est rubicunda.

Nº. III. Capsa, in qua reperitur Funiculi Umbilicalis tumor
durus, de quo nunquam legeram, aut videram, conspiciend-
um tamen sese dedit in cujusdam lanionis foetu humano
vivo, recens nato.

Cum a parentibus vocatus fuisset, simul cum Chirurgo
expertissimo Petro Adriani Verduyn, hærebamus qualis esset
affectus: Prima fronte visus & ad sensum tactus, herniosi
quid præ se ferebat, proxime abdomini enim adstabat.

Tandem consultum duximus, cum obstetrix ante nostrum
adventum funiculum umbilicalem extra tumorem versus pla-
centam ligasset, & abscidisset, secundam ligaturam adhibere,
& quidem ante tumorem versus abdomen; quo facto, pau-
cis post diebus, emoriebatur tumor, eoque abscisso, reperi
in illo nil nisi substantiam, partim carnosam heterogeneam,
paucio humore permixtam. Foetus interim nil incommodi
aut mali perpeffus videbatur ex illo tumore, cum vegetus
in lucem venerit.

Nº. IV. Capsula continens varia fragmenta Lapidis Bezoar-
dici occidentalis rara, ut & plures integros, in bursula cras-
sa membranacea contentos, in qua nati sunt, id quod consi-
deratione dignum esse censeo.

Nº. V.

Nº. V. Capsula, in qua conservatur Aneurisma cujusdam arteriæ intercostalis ex homine, magnitudine ovi gallinacei.

Not. 1. Admiratione dignum est, arteriam tam exilem in tantam molem sese potuisse extendere, id quod mihi ter quaterve videre contigit. Juvenis erat, cujus affectum hic recito, qui à longo tempore de præcordiorum anxietate questus fuerat, & tandem summis angoribus & lipothymiis correptus, tussi molesta subito fatis cessit.

2. Haud minus mirabar, imò oblupefcebam, Aneurisma tam firmiter, collis & adjacentibus vertebrarum corporibus, fuisse adnatum, ut non sine malleo & cuneo, ab illis separare potuerim.

Nº. VI. Capsula quadrata ex ligno indico, & in illa auticula humana, balsamo præparata, in forma sicca, cujus Arteriola, ad unum omnes sunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, unde totum objectum summa rubedine perfusum.

In eadem Capsula quoque videre licet hominis Vernam cavam, quatenus tribus suis ramis per hepar dispergitur; ademptis, vel abruptis extremitatibus.

Nº. VII. Capsula quadrata, ut supra, continens Pulmonem juvenis, cujus cellulae ad unum omnes materiâ ceraceâ albâ repletæ sunt; & sic videri potest, quæ sit pulmonis figura, in inspiratione.

Nº. VIII. Capsula, ut supra, continens infantis brachium, cum annexis scapula & clavicula: suntque omnia balsamo indurata, & à plurimis annis conservata.

Not. 1. Claviculam fuisse tractam, & denuò (post malam repositionem) in formam semilunarem, ferruminatam.

2. Cute brachii aperta, conspiciendam sese exhibet Arteria brachialis, præsertim eo loci, ubi pulsus quotidie exploramus.

3. Vasa sanguinea ad extremum usque repleta, summam rubedinem cuti asserunt.

4. Ungues extra cutem quidem prominent, non quod excreverint post mortem, luti vulgo & perperam olim creditum, & pro certo habitum fuit, sed propter cutis contractionem, exsiccationem & objecti indurationem, ne dicam,

B 2 quod

quod non solemus unguēs refecare quum ægrotamus, & lecto decumbimus.

Cum cutis, Pili, ut & capilli, corporis nostri partes sint, quæ communi vita, pariter cum corpore, fruuntur, post mortem, cum cæteris quoque moriuntur; id enim expertus sum, & exploratum habeo, nam eum in finem sapius intra vi sepulcra, & nunquam contrarium observavi.

Nº. IX. Capsula, ut supra, in qua reperiuntur variae partes corporis foetuum humanorum, sc.

Lit. A. Notatur Brachium cujus cute apertâ, visui sese offerunt vasa sanguinea per brachium disseminata, & repleta; Nervus item ejus & musculi.

B. Pes Infantis, eodem fere modo præparatus.

C. Pes foetus humani, per cujus cutem apparent vasa sanguinea repleta.

D. Portio Dorsi foetus humani cum scapulis, in mumiam à meredacta.

Nº. X. Capsula, ut supra, in qua reperiuntur tres Renes humani bisecti, in quibus productiones Pelvis, ut & Papillæ renales comparent; cum autem Arteriæ sint repletæ, summa rubedine persusi sunt Renes.

In medio hujus Capsulæ visui sese exhibet Renis humani portio, cujus arteriolæ, ut & ductus urinarii papillam constituentes, in totum sunt repletæ.

A latere conspicitur quoque Ren humanus extabefactus, cujus productiones Pelvis extra renis substantiam ita propululant, ut pelvis ipsa videatur tripartita; uretur quoque ita dilatatus, ut digitum minorem fere admittat.

Nº. XI. Capsula quadrata, ut supra, in qua reperiuntur varia puerorum intestinula, & inter cætera videre licet portionem intestini cæci cum appendicula ejus, idque è foetu humano, ut diversitas appareat inter hoc objectum desumptum ex foetu, & illud quod desumitur è corpore adulti.

Nº. XII. Capsula, ut supra, in qua comparet coli humani portio, cujus arteriæ mirum in modum sunt repletæ. ceraceâ materiâ rubrâ, ne, appendiculis quidem pinguibus coli exceptis.

Nº. XIII.

N°. XIII. Capsula, ut supra, in qua duo objecta, quorum

1. Cranii humani Portio, cum dimidia parte osium faciei, in quibus videre est primum Antrum, vulgo Higmore dictum, quia ab illo primum delineatum.

2. Foramen, qua communionem habet antrum cum naso in utroque latere.

3. Membranula vel periostium, antrum interne succingens, per quam membranulam disseminantur arteriolæ repletae, unde rubedine imbitur dicta membranula, quæ telæ aranearum instar tenuis.

4. Ductus lachrymalis osseus, cum sua membranula (quæ interne obducitur) quæ valde quoque rubra est ob eandem supra dictam repletionem

5. Utrumque os spongiosum narium unius lateris, sc. superius & inferius cum suis involucris, ob eandem causam rubedine imbutum.

6. Ductus Eustachianus.

7. Ollis frontis cavitas, tenuissima membranula quoque obducta, quæ non minus rubicunda, quam in supra dictis.

8. Communicatio hujus cavitatis ollis frontis cum naribus, id quod hic luculenter scilicet conspiciendum præbet.

9. Altera portio cavitatis cellæ equinæ, cum sua membranula interna, per quam quoque repunt vascula sanguinea, ut supra.

10. Infundibulum in medio cellæ equinæ, cujus cavitas reservata, & adhuc aperta est, sicuti in vivo homine.

In altero objecto demonstratur nobis calami scriptorū latitudine, ante meatum auditorium osseum

1. Condylodei processus maxillæ inferioris locus, ubi sese applicat cum sua cartilagine mobili, scilicet supra basin osium sigomatici, ubi adhuc ligamentorum reliquiæ superstites sunt.

N°. XIV. Capsula ut supra, & in ea

1. Portio thoracis pueri, ita præparata, ut vasa intercostalia, eorumque reptatus, luculenter videri possint; præterea membranæ Pleuræ ex parte elevata, membrana cellulosa, & sub illa, periostium, sese videnda exhibent.

2. Os Pectoris Infantis, cum annexis partibus cartilagineis

14 **THESAURUS ANATOMICUS IX.**

neis costarum , ut & vasa intercostalia, nec non mamma interna.

3. Portio Thoracis cum adhærente brachio & scapula, per quæ vasa sang: ubertim disseminantur.

ASSER PRIMUS.

Nº. XV. Capſa, ut supra, continens uterum Puerperæ, à multis annis à me conservatum.

Not. 1. Quantus sit Uterus post 14 dies à puerperio, hic videri poteſt, ut & mutatio situs ovi-ductuum, Ovariorum, & ligamentorum quæ tempore gestationis, (propter extensionem fundi uteri) longius à fundo distant.

2. Vesica Urinaria hic valde exigua comparet, utpote tempore mortis evacuata, & postea à me non inflata.

3. Os uteri, per quatuordecim dies post partum, valde patulum remansit, sicuti adhuc apparet, & sæpius in puerperis contingit; ita ut male sibi prospiciant Puerperæ, quæ iusto citius conclavia relinquunt, quo pacto, utero nondum clauso, aëri frigidiori uterum exponunt.

Nº. XVI. Capſa, ut supra, in qua duo objecta, quorum

1. Gallinæ Ovarium cum annexo utero.

Not. Inter ova (seu potius ovorum vitellos), qui ceracea materia flava sunt repleti, reperitur una atque altera membrana, infundibuli instar cava, è quibus unum atque alterum ovum maturum decidit in uteri cavitatem, dicunturque membranae superstites, Calices, ab excellentissimo Anatomico Regnero de Graef, qui, dum viveret, mihi fuit conjunctissimus ante annos 50 & quod excurrit.

Nº. XVII. Capſa quadrata, ex ligno indico, ut supra confecta, in qua reperitur stomachus ovinus nitidissime præparatus; scilicet omnes arteriæ non solum sunt repletæ, verum etiam IV stomachi partes; nempe venter primus, Reticulum, Omasus, ut & Abomasus videri possunt.

Nº. XVIII. Capsula, ut supra, & in illa foetus septimestris Balsamo præparatus & induratus, & à plurimis annis conservatus.

Not.

Not. 1. Caput, ut & artus, detruncata sunt.

2. Arteriis omnibus repletis, & sternò elevato, in conspectum veniunt Cor, Pulmo, ut & Thymus. Abdomine aperto, hepar, stomachus, intestina, ut & vesica, arteriæ umbilicales, scrotum, nec non Penis conspici possunt; idque in proprio & naturali situ.

Nº. XIX. Capsula, ut supra, in qua conservantur Thoracis diversæ partes; idque è corporibus foetuum humanorum: inter illas, quæ Lit. A. notata, videre licet soboles arteriarum mammariarum internarum, decurrentes per spatia intercostalia, quæ tandem cum arteriis intercostalibus, ex arteriæ magnæ trunco oriundis, uniuntur & inosculantur.

Lit. B. indigitat portionem Thoracis, cujus membrana pleura ex parte à subjecta cellulosa & periosio costarum separata est.

Lit. C. portio Thoracis, cum annexa portione Diaphragmatis, in quo duo occurrunt aperturæ, pro transitu œsophagi, & venæ cavæ. à latere dictorum foraminum in conspectum quoque venit exigua portio Arteriæ magnæ.

Nº. XX. Capsula, ut supra, continens varias portiones funiculi umbilicalis, eum & sine nodis.

Inter omnes illas una Nº. I. notata, quæ gaudet nodo prodigioso: suntque nodi nil nisi errabundi reptatus vasorum umbilicalium, nodum ob incrassationem, representantes & mentientes.

Nº. II. Funiculi umbilicalis portio, ex foetu vaccino, constans ex duabus arteriis, totidemque venis, secus ac in homine, in quo una tantum arteria, & duæ Venæ concomitantes reperiuntur. Huic objecto coherens quoque duæ arteriæ umbilicales, ut & vesica.

Nº. XXI. Capsula, ut supra, in qua inveniuntur placentæ Gemellorum foetuum humanorum, quorum membrana Amnios in duas partes à me est divisa, id quod nonnunquam à natura (foetu vivo) factum ostendo. Hinc forsân suspicati sunt Anatomici, & quidem non infimi subfellii, inter Chorion & Amnium peculiarem vel tertiam in homine reperiri membranam, quam Alantodem nuncuparunt.

Has duas placentas à se invicem separavi, id quod facile contin.

contingit, si quis inconsultò illas arripiat, præcipuam enim inter se habent unionem, membranarum dictarum; ut & vasculorum contiguitate, non autem vasorum sang: inosculatione; ita ut facile à se invicem recedant, quemadmodum duæ adstantes plantæ gramineæ, cum è terra eruantur.

No. XXII. Rupes confecta ex calculis alterius Rupis, coralliis albis, Arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, & sic corallia rubra mentientibus, circum tecta.

Hæc Rupes, pedamento Cedrino imposita, in sui medio concavo continet Phialam magnam cryll: liquore repletam, continentem infantis hepar per cujus superficiem occurrunt vascula repleta, & tanto quidem numero, ut totum hepar summa rubedine superbiat.

Supra operculum sericeum dictæ Phialæ, reperitur alia exigua rupes, è qua emergunt vasa sang: repleta, ex hepate, & aliis partibus corporis desumpta, corallia rubra erecta representantia.

No. XXIII. Pedamentum ex ligno Cedrino confectum, & supra illud Rupes, Vasis sanguifluis repletis abundans, in cujus medio concavo Cor hominis, cum suis truncis abscissis.

Not. 1. Cor Balsamo esse induratum, & rubedine præditum, propter Vasorum sang: repletionem.

2. Cor naturalem retinuisse formam, exceptò, quod utraque cavitas simul cum auriculis repleta sit materiâ sapius dicta: id quod in statu vivo non fit.

3. Vepas aliquot emergere ex auriculâ dextrâ, hic luculenter videri potest; ita ut non omnes ex coronariâ producantur, sicuti olim creditum fuit.

4. Quomodo Arteria pulmonalis pulmonem ingreditur, post suas divaricationes, hic quoque apparet.

5. Arteriæ magnæ truncus, cum tribus suis ramis sursum spectantibus, ut &

6. Portio œsophagi, & Asperæ arteriæ, dictis tribus ramis adstantes, oppidò quam bene oculos incurrunt.

7. Venæ cavæ Truncus ascendens & descendens, cum sint repleti materiâ supradictâ velut in statu vivo; videri potest illarum continuatio, & quod auricula dextra propter ejus capacitatem maximum sit sanguinis receptaculum, & contra auricula sinistra.

8. Quo

8. Quo modo, & quo loco, vena Azygos ex trunco Venæ cavæ ascendente oriatur, hic quoque apparet.

9. Vera forma auricularum Cordis, visui hic etiam occurrit.

Nº. XXIV. Phiala in liquore continens funiculum umbilicalem, cum exigua portione placentæ uterinæ, cujus margini connectebatur crus fœtus humani. vid. Tab. 1. Fig. 2.

Nullus equidem dubito, mirum quibusdam visum iri, hunc casum legentibus, sc: mulier quædam in platea Harlemensi degens, cum anno præterito fœtum vivum, robustum, & bene formatum, in lucem edidisset, à latere placentæ seorsim adhærebat crus fœtus humani, sicuti sculptor hic expressit Tab. 1. Fig. 2.

Præterea ubi funiculus umbilicalis Placentam intrat, adhærebat, vel affixum erat Atheroma ingens, uti ex fig. annexa quoque liquet.

Not. quoque 2º. Hocce crus constare ex ossè femoris, extremo pede, & tribus digitis copiosa pinguedine obstitis, absque ullis musculis.

3. Ossa in totum esse cava, fistulosa, substantiâ admodum tenuia, absque ossèo-spongiosa substantia interiore, in utroque extremo.

Memini me ante annos 50 dissecuisse cadaver cujusdam ovis, ex cujus Collo integer excreverat, in cujus pedis cavitare, nullis musculis etiam instructi, nil ossèo-spongiosæ substantiæ invenisse, & loco musculorum totus pes pinguedine erat obstitus.

Nº. XXV. Pueri stomachus gossypio repletus, & ita præparatus, ut vivi speciem repræsentet.

A S S E R II.

Nº. XXVI. Sepulchrum, seu Tumba, confecta ex frustis rupis, ossiculis puerorum, & vasis sanguifluis, quæ corallia rubra mentiuntur, & ex rimis rupis mergere videntur.

Operculum, ceu janua hujus sepulchri est suprema pars cranii infantis, per cujus cranium plurimæ repunt arteriolæ repletæ.

Interior. ejus superficies adhuc dura matre, ceu pericranio

C

nio

18 **THESAURUS ANATOMICUS IX.**

nio interno tecta, plurimis superbit arteriis repletis; & in cujus medio quoque occurrit Falx, idque in statu naturali, ne arteriis quidem per illam decurrentibus, destituta.

Ex falce dicta emergit, contra naturæ leges, tenuis productio membranacea, nervi instar teres.

In illo objecto sinus falciformis remansit apertus. Hanc Tumbam occupat sceleton foetus humani immaturi septem fere mensium nitidissimum: in ejus dextra continetur sceleton muris artificiose, & nitide præparatum, cujus pedes anteriores arripere videntur membranas quasdam, per quas repunt vasa sang: repleta, mirum in modum, & turmatim decurrentia. Idque a me factum puta, ne videantur otiosi cuculscunque generis objecta, quæ apud me conservantur, & sic in spatio exiguo multa cumulantur.

Supra Tumbam, cor Pueri, Balsamo præparatum & induratum, situm est, cujus truncus arteriæ magnæ, tam ascendens, quam descendens, non solum superstites sunt, verum etiam trunci Arteriarum & pulmonalium, ut & venæ cavæ ascendentes, & descendentes, ne venæ azygos quidem trunco neglecto:

Inter ramos trunci ascendentes innititur sinistro brachio sceleton immaturum quatuor circiter mensium, dextra continens Ramusculum Arteriæ Pulmonalis repletum, & tam artificiose præparatum, ut ramusculi tenuissimi conspici possint. Caput autem cœlum versus conversum, admiranda Dei opera demonstrare videtur.

Nº. XXVII. Phiala sicca, in qua visui sese offert superior portio cutis capitis, è foetu humano, propter valorum sang: repletionem rubicundissima: ita ut verum locum & repletum præcipuorum & minutissimorum valorum, ut & illorum inosculationes arteriarum cum arteriis in utroque latere conspici possint.

Operculo hujus Phialæ imposita est exigua rupes, interpositis vasis sang: corallia rubra representantibus, & inter illa varia cutis humanæ frusta, è capite desumpta, quorum superficies interior gaudet vasculis sang: minutissimis, musci tenuissimi speciem referentibus; superficies verò interior pinguedine adhuc obsita, vasculis gaudet millenis, diverso & serpentino reptatu decurrentibus.

Nº. XXVIII.

Nº: XXVIII. Phiala crystallina sicca & in ea Vituli splen, in quo luculenter videre licet, quid sit de vena splenica vitulina, sc: quomodo illa, quamprimum lienem intravit, statim porosa & foraminulenta fiat, & paulò penitius, in fibras, tandemque in nihilum redigatur, ita ut loco ramorum venarum, nil nisi fulci cavernosi appareant.

Operculo quoque imposita est Rupes parva, in cujus cavo continetur frustum lienis vitulini, ut magis pateat, quid sit de supra dictis, & quid de fibris lienalibus vitulinis, cum in finem tantum infervientibus, ne lien vitulinus in majorem molem sese extendere possit, ob concitatiorem & uberiolem sanguinis arteriosi impulsu, id quod in homine locum non habet, quia lien humanus gaudet vena lienali, arteria comitante ad ultimum extremum, idque pari passu.

Itaque hallucinantur homines, qui lienem humanum similem statuunt vitulino, & fibras transversas, in liene vitulino pro nervis habent. Non minus quoque errant, qui lieni attribuerunt glandulas, & cellulas; id autem luculentissime omnibus, qui me conveniunt, à vero alienum esse, demonstro. Itaque, quicumque de liene sermonem vult habere, ejusque constitutionem veram exhibere, non debent vitulorum, sed hominum lienem arripere.

Et quam perverse quoque judicarint de ita dictis glandulis lienalibus, uberrime olim ostendi, & posthac novam delineationem harum rerum me exhibiturum (volente Deo) promitto, sicuti in hoc Thesauro 9º nunc feci circa hepar humanum: sine ulla hepatis læsione, sine coctione, cum & sine induratione, absque maceratione, & ne nulla quidem vi adhibita.

Tunc nemo quoque posthac me amplius accusabit (saltem admodum absurdum esset) ac si in præterita excarnatione glandulas annihilarem.

Nº: XXIX. Pedamentum ex ligno Indico, supra quod posita est Rupes ex ligno Indico, coralliis albis, variis valis sang: &c. in ejus medio concavo posita Phiala crystalli: continens in liquore foetus humani: 6 circiter mensium Hydrocephalo laborantem, cum autem in liquore limido nater, niti- de occurrit dictus affectus.

Fœtus autem, cum videatur à Serpente rariore India Oc-
C 2 ciden-

cidentalis arripi, dextrâ avellere conatur serpentem; idque ore aperto, tanquam conserpnatus & perterritus.

Supra operculum hujus phialæ quoque posita Rupes exigua, maximam partem confecta ex variis miseris corpus humanum debellantibus, sc: calculis humanis, maxillæ portionibus carie exesis & corruptis, Ossiculis vario modo corruptis, & à natura expulsi. Inter calculos occurrit primò unus magnæ molis, formâ mori fructum æmulans, alter ejusdem fere magnitudinis, variis Tuberculis, coloris fusci, oblitus; tertius præcedentibus major, undique quidem æqualis superficiei, sed particulâ exterioris lamellæ ablatâ, occurrit lamella gibberosa; quartus quantumvis præcedentibus minor, agmen tamen ducere videtur, utpote unus ex illis, quorum mentio facta, & figura admiranda delineatus reperitur in observ. Anat. Chir. meis Tab. prima.

Circa maxillam supradictam consideratione dignum id, quod sequitur, censeo, sc: juvenulæ meretricis morbo venereo laborantis, post salivationem mercurialem à Chirurgo institutam, maxilla inferior carie obfessa, à parte laterali vacillare incœpit, itaque me, filiumque meum, simul cum expertissimo Chirurgo Petro Verduyn, arcessi jussit: cum autem magnam portionem dictæ maxillæ inferioris vacillare deprenderemus, supradictus Chirurgus portionem illam vacillantem extraxit: sed quid sit? aliquot post diebus, altera & major portio undique etiam facile moveri poterat: hiñce visis, hanc quoque extraxit Chirurgus; quo factò, vidimus hanc superiorem portionem esse maxillæ inferioris, simul cum suo processu condyliformi: nihilominus post curationem, masticationem rite peragere, & tam articulate loqui poterat, sine ullo obstaculo, quasi nihil perpeffa fuisset in istis partibus.

Nº. XXX. Infantis caput Osseum, cujus cranium lapideâ substantiâ variis locis oblitum.

Not. 1. Caput infantis indideram liquori, ad illud conservandum, qui liquor compositus erat ex variis liquoribus, sc: ex spiritu Vini, Prumenti, Sacchari, nec non Arach; aliquot post mensibus, observabam dictum caput osseum variis locis substantiâ lapideâ esse oblitum, id quod mihi ansam dedit illud conservandi.

2. Oper-

2. Operculum hujus Phialæ, in qua illud objectum conservatur, variis rebus petrefactis, & Lithophitis marinis obdutum est.

Nº. XXXI. Phiala sicca, continens caput quadrupedis Americani, ab Indigenis Belgis, *Quast* dicti, illud autem facie, agilitate, & astutia simiæ aliquam similitudinem habere observavi, dum viveret in ædibus meis.

Nº. XXXII. Fœtus Æthiopissæ septimestris circiter, in liquore conservatus.

Nº. XXXIII. Phiala in liquore conservans infantis brachium, in cujus manu continetur portio placentæ uterinæ nitide præparata.

Nº. XXXIV. Ren pueri in liq: conservatus, cujus superficies, (uti vulgo apparet) inæqualis, secus ac in homine adulto: huic parti superiori insidet adhuc Ren succenturiatus, tanquam glans in calyce, secus ac in figuris variorum auctorum videre est, qui succenturiatos a latere renum depingi curarunt.

Nº. XXXV. Cutis capitis infantis, pileolum repræsentans, per quam disseminantur Arteriarum soboles innumerosæ; cum autem repletæ sint materiâ sæpius dictâ, cutis plane rubram sese exhibet.

Nº. XXXVI. Pia Mater humana in liquore, quæ nitidissime præparata, & summâ rubedine prædita. Quam tenuis autem illa sit, hic videri potest, nam absque Vasorum repletionem illius aspectus imposuit olim nobis: sc: post mortem piæ matris vasa ut plurimum sanguine destituuntur, & sic illa vasa, colore cum ipsa membrana convenientia, conferre videntur ad illius crassitiem, cum interim tenuissimæ sit substantiæ.

Nº. XXXVII. Phiala, & in ea Plantæ pedis portio epidermidis hum:, per cujus superficiem internam innumera occurrunt abruptæ papillarum cutancarum reliquiæ, ex dictâ superficie propullulantes, quæ per expansionem (uti olim dixi) cuticulam constituunt.

Nº. XXXVIII. Portio Placentæ uterinæ, tam nitide præparata, ut luculenter videre liceat, nil glandulosi inesse Placentæ in statu naturali, nec ultimas extremitates vasorum illorum circumvolutiones vasorum esse, sed contra, pulposas

& succofas extremitates, ficuti in liene, cortice cerebri & aliis partibus.

Nº XXXIX. Phiala ficca, in qua fceleton Plittaci minoris ex Africa allati.

Nº XL. Pedamentum ex ligno indico, cui impofita eft Rupes, in cujus cavo in confpectum venit Ramus magnus Arteriæ Pulmonalis, in liquore confervatus; cum autem ceraceâ mat: repletus fit, oppidò quam bene cerni poffunt illius extremitates.

Præterea dicto ramo annectitur portio pulmonis, in innumeros lobulos divifa, ne adverfariis dubitandi anfam præbeam, an verus fit ramus arteriæ pulmonalis, nec ne.

Nº XLI. Ovum Gallinaceum in liquore confervatum; hujus figura serpentem reptantem repræfentat.

Nº XLII. Portio Piæ Matris in liquore, cujus superficies exterior obfita variis particulis prominentibus exiguis, quas pro glandulis habuerunt nonnulli; cum autem fint diverfæ formæ, & colore pinguedinem repræfentent, pro pinguedine potius illas habeo, præfertim cum inter duplicaturam piæ matris aliquoties pinguedinem invenerim.

Nº XLIII. Testiculus humanus, ftudio ex parte tantum diffolutus, ut in illa parte diffoluta, vasculorum tenuitas, & in parte non diffoluta vasorum reptatus vermicularis, confpici poffint.

A S S E R III.

Nº XLIV. Portio fuperior Offis femoris vetulæ claudicantis in liq. confervata.

Not. Cum Patiens à multis annis fracturam paffa fuiffet, & tandem fupremum diem obiiffet, cadaver ejus cultro Anatomico fubjecimus, & obfervavimus, cervicem hujus offis deficere, & caput rurfus ferruminatum parti offis femoris decliviori, quam ob rem affectum in liq. confervare mihi animus fuit, ne quis de veritate anceps hæreret. Vide ulterius, quid in Thef: VIII. fuper hac re fcripti, & delineari curavi.

Nº XLV. Corculum fœtus humani in forma ficca præparatum, & fupra fruftum rupis pofitum, in quo utriufque auri-

auriculæ forma & naturalis magnitudo conspici possunt.

Nº. XLVI. Phiala in liquore continens magnam portionem Piæ Matris Hum., cujus arteriolæ in totum sunt repletæ, unde summam rubedinem induit.

Nº. XLVII. Portio intestini jejuni ex homine, super pedamentum exiguum, in qua juga, valvulæ conniventes, vulgo dicta, non solum in conspectum veniunt, verum etiam arteriæ per illa juga disperiæ & repletæ, ut & dicta intestini & mesenterii cellulositas membranacea.

Nº. XLVIII. Quæ hic sequitur historia, adeo rara, ut caput hominis fere superet, neque aliquis facile calculum addet, nisi ipsemet propriis viderit oculis, & testimonia sequentia legerit; imo cum Cl: Professore Bartholino, in tractatu suo de insolitis partus viis, dico, me vereri, ne putent historiarum medicarum ignari, me novas fabulas narrare, cum interim vera sint, quæ profero, sc:

Anus quædam, (in insula de Wester-Schelling dicta) & adhuc (ni fallor superstes,) annum agens 78, Anno præterito, vomitu per os rejecit Animalculum, caniculo simile, in quo luculenter visui occurrunt, caput, os, lingua, oculi, pedes, cauda, & funiculo umbilicali simile quid.

Dictum animalculum gratis mihi oblatum, simul cum bursa crassa, sicum rotundam & planam referente, in qua, loco secundinæ, hæsit.

Post oblationem petii ab eo, qui mihi miserat hunc partum, ut me certiore faceret de rei veritate, & ut expiscaretur ex iis qui interfuerant, cum eructaret illum dicta vetula, itaque sequentes ei quæstiones transmissi, ac rogavi ut indicaret

1. Nomen patientis.
2. Aetatem ejus.
3. Locum, ubi contigerit.
4. Rationem victus ejus.
5. Quis præsens fuerit cum per os eructaret?
6. Quanam incommoda, ante & post rejectionem, passa fuerit?
7. Quo in liquore conservarint post rejectionem?
8. An magnitudo ejus jam fuerit imminuta?

9. Et

9. Et ultimo, an integumentum, quod veram repræsentat Bursum crassam, apertum fuerit in rejectione, an verò studio cultelli, vel forcipe factum?

Sequitur responsio.

1. Nomen ejus *Grietje Willems*, uxor *Adriani de Leeuw*, piscium venditoris.

2. Annos agens septuagesimum octavum.

3. Habitat in Pago, qui vocatur Westër-Schelling.

4. Ante rejectionem appetitus non nihil erat pottratus & in rejectione adeo anxia, ut jam jam videretur moritura, ita ut

5. *Jacomina Alberts*, quæ filia est filiæ dictæ patientis, coacta fuerit materteram suam illico advocare, ut & alias vicinas mulieres.

6. Jactaverant primo in testam quandam, & ex ea denuo exemptum, indiderunt Phialæ spiritu vini repletæ, & tandem addiderunt, in ejus conservationem, (uti putabant) oleum olivarum, unde jam nonnihil imminutum est.

A T T E S T A T I O.

Nos subscripti testamur hæc omnia hausisse ex ore patientis, nec non ex ore ejusdem mariti & aliarum mulierum, quæ cum eruisset animalculum adfuere.

ADRIANUS BYMAN.

Verbi Divini Minister.

ADRIANUS KLEYN.

Prætor Substitutus.

Si quis interim fidem huic rei denegat, adeat vetulam dictam, quæ adhuc (ut puto) superstes est: ego, de veritate hujus rei dubitare nequeo, propterea quod impostores, qui hominibus imponere conantur, id lucri gratia ut plurimum faciunt; hæc autem vetula ne hilum quidem inde lucrata fuit, gratis enim mihi oblatum est.

In hoc partu, aut rejectione per os, consideratione dignum cen-

cenfeo, sc: quod dictum Animalculum membris perfectis instructum, non hæserit in membranis Chorio & Amnio, sed è contrario in bursa crassa & plana, cui annexum erat Funiculo umbilicali analogum quid. Vid. Tab. II. Fig. II. & III.

Quamvis hic videar latum campum differendi aperuisse, L. B., mihi tamen animus non est, diu in eo morari, assumerem enim materiam viribus meis haud æquam, nec humeri essent ferendo, itaque potius illud Philosophis relinquam, utpote in rebus tam abstrusis perferutandis magis versatis.

Præterea Thesauri limites excederem, cum mihi tantum proposuerim illa describere, quæ in hoc nono Thesaurio reperiuntur; eâ ratione quoque brevitati studere cogor, in citandis auctoribus, qui de prodigioso partu per os & anum scripserunt. vid. Ephemerid. An. r. obs. 108. nec non 109. & dissert: inaugural. Dn. Joh: Jacobi Stangii. &c.

Itaque ad ulteriorem Thesauri descriptionem me conferam; unicum hoc tamen, tanquam Problema proponens, sc: utrum impossibile habendum, dictam bursulam cum suo contento, Atheroma fuisse? cum in confesso sit, varias corporis partes repertas esse in ejusmodi tumoribus, immò in Thesauris meis reperiuntur, quæ hic pro Atheromate certare videntur, sc: Racemus Dentium à me in Ovario muliebri repertus, Capilli, Pili, &c.

Nº. XLIX. Pedamentum ex ligno indico, supra quod positum Hepatis frustulum è corpore humano, in quo luculentissime apparet apparentia nova, de qua paulò inferius.

Nº. L. Pedamentum ex eodem ligno, in cujus medio comparet Brachium foetus humani immaturi balsamo conditum & induratum, in cujus pugno continetur fasciculus Pilorum, variis locis substantia lapidea, Lithophyti instar, obstructorum.

Dictum fasciculum per vias urinarias rejecit Matrona quædam, simul cum purulenta materia; an ex Atheromate Vesicæ in Abscessum converso? Vid. Tab. II. Fig. 1.

Circa Cubiti flexuram reperitur fasciculus Pilorum humanorum in Atheromate Omenti ejusdam mulieris, post mortem à me inventus & descriptus in Observat. meis Anatomico-Chirurgic.

A lateribus hujus pedamenti comparet Capillorum copia ejusdam Virginis sponte, à Capite in gremium ipsius prolapsa, idque

idque digitum transversum à Capite, & quod notatu dignum, prociderant à totius Capitis circumferentia, tanquam forcipe simul abscissi, & quidem momenti temporis spatio, retulitque nobis illud sextâ vice fuisse, quod sibi hoc deluvium contigerit.

De veritate hujus rei dubitandum non est, quoniam, dum viveret admodum honestam & sinceram traduxit vitam, cujus parens quoque homo frugi, honestus, atque etiamnum superstes, praxin medicam Harlemi exercens, cui nomen Butlero.

In illa Virgine, quæ jam ultimum obiit diem notatu quoque dignum exitimo, sc: quod eodem tempore, quo supradicti pili sextâ vice prociderant in ejus gremium, laboraverit alio quoque affectu insolito, sc: à latere Carpi dextri suborta fuerat protuberantia parva, cum dolore intolerabili, ad quam debellandam, sese Amstelodamum contulit, & me vocari jussit, simul cum versatissimis Chirurgis Petro Adr. Verduyn, atque ejus genero Gomaro à Bortel.

Consultum duximus (demulcentibus remediis nil proficientibus) aperitionem instituere, eaque peractâ, invenimus tumorem repletum granulosis, duris, rotundis, albis corpusculis, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ tam firmiter Tendinibus Musculorum erant affixa, ut vix potuerimus avellere; dolore porrò perseverante, denuò fomenta demulcentia adhibita sunt, verum etiam incassum; itaque ferro candente malum debellare conati fuimus, at quoque frustra, & sine ullo levamine.

Post aliquot hebdomadas læva manus eodem malo afficiebatur, tandemque summis doloribus afflicta, animam Deo reddidit.

Nº. LI. Brachium infantis in liquore, vitæ speciem representans, in cujus manu continetur Lamella Testiculi in Cartilagine mutati, prodigiosæ magnitudinis.

Not: prolapsus ab alto patiens quidam, accepit contusionem gravem Testiculi dextri, unde remediis adhibitis, nilque proficientibus in tantam duram molem accrevit, ut tandem non solum pueri caput adæquaret, verum etiam patiens non sine magno incommodo & dolore incedere potuerit; itaque coactus

fuit

fuit expertissimum Chirurgum à Bortel consulere, qui me quoque in consilium unà vocavit: cum autem ad munia imposset factus patiens, proposuimus Testiculi extirpationem, sicuti à supra dicto Chirurgo animose & dextre expeditum fuit, primis diebus mediocriter quidem sese habuit, postea verò febre ingruente in pejorem statum redactus, incidebat enim in spasnum Oris imperfectum, id quod pluries contingit post extirpationem Testiculorum, qui in tantam molem excreverunt: attamen post varia adhibita remedia, convaluit aeger, atque etiamnum pancreaticæ vivit.

Not: Præterea, post extirpationem Testiculi, pondus erat trium librarum cum semisse, & quod notatu dignum, omnia vascula feminalia Testiculum constituentia, confluerant, & cartilaginea erant facta.

Totum hoc objectum in lamellis dissectui, quarum aliquot refero, eratque diameter intimæ lamellæ vii. unciarum seu pollicum. Vid. Tab. III. Fig. 1.

A latere hujus lamellæ, quæ hic continetur in phiala, adjacet quoque portio Uteri mulieris, cujus superficies interior corrupta, in aliud esse mutata, & plurimis tuberculis Piperis nigri magnitudine obsita.

Nº. LII. Portio Cerebelli humani, in cujus facie anteriore & inferiore videndam sese exhibet, subdivisio Corticalis substantiæ in innumeras particulas, sicuti antehac depingi curavi in Epist. Anatom. problem.

Præterea oculos quoque incurrit, quo modo Cerebello inciso, ramuli arborum repræsentantur.

Nº. LIII. Phiala sicca, in qua conservantur Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem dispersæ, ceraceâ materiâ rubrâ repletæ, quæ substantiâ adeo sunt teneræ, ac si vasa essent Lymphatica, id quod forsân, & quidem facile aliis imposuit, statuentibus per Cerebrum ejusmodi Vasa esse dispersa, quæ tamen nunquam inveni, neque ab aliis vidi demonstrata, itaque illa inter exequias recenseo, cum ita dictis Glandulis Corticalis substantiæ Cerebri.

Interim ratio inquirenda esset hujus teneritatis, & quare Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem decurrentes tam teneræ sint substantiæ; si enim tantummodo essent destinatæ

ad sanguinem arteriosum ducendum versus Cerebrum, quorsum illa teneritas?

Ego (salvo aliorum iudicio) cenfeo, totum illud, quod confici existimant auctores in præteritis Glandulis Corticulis Cerebri substantiæ, illud fieri in Vasculorum Arteriosorum extremis; & cum spiritus animales sint corpuscula subtilissima instar spiritus vini toties cohobati, ut, si quis ab altiore loco guttatim illum vellet effundere, ne guttula quidem avolando, ad terram perveniret; sic quoque spir: animales, cum sint, uti puto, non minus subtiles, quam memoratus spiritus vini toties cohobatus, indiget forsitan quoque in conficiendis spiritibus animalibus machinâ, texturâ tam tenerâ, uti sunt dictæ Arteriolæ, quæ repletæ ne minimum quidem attractum perferre possunt sine ruptione, id quod non putarem ullis in partibus corporis nostri locum habere.

Quicumque mecum domi meæ viderit quanta sit diversitas inter extremitates vasorum sanguineorum Viscerum, ratione structuræ, reptatus & substantiæ, facile mecum sentiet illud non frustra esse à natura (cujus Opifex Deus est) ita constitutum.

Olim depingi curavi & publicavi figuram Renis humani, in qua repræsentavi cursum Arteriarum Renalium; enimvero, Venarum distributionem repræsentare non poteram, nam replendo Arterias, simul quoque replebantur venæ, & sic confundebantur inter se propter Anastomoses.

Jam verò aliam viam ingredi coactus, replevi illorum Venas, & tanto artificio, ut non minus ultimi Venularum ramusculi tomenti, vel telæ aranearum instar tenues, oculis armatis luculenter conspici possint: sed quanta differentia inter reptatum Arteriolarum & Venularum Renalium! cum primâ vice illud adspicerem, eram attonitus, & quibuscumque hoc demonstravi, oblitpuerunt.

Si Deus T. O. M. longiorem mihi vitam concedere dignetur, per figuras publicare decrevi veram Renis structuram, toto cœlo diversam, quam ab aliis hæcenus factum vidi.

Nº. LIV. Phiala in liquore continens Cerebri humani portionem, in qua comparent Nervi Olfactorii, Trunci Arteriarum Carotidum, Pia Mater Arterioliis repleta, nec non
Arteriæ

Arteriæ Cervicales abscissæ, cum illarum unionem cum Carotidibus Nervi Optici, uti & Cerebellum integrum; ne autem hoc objectum suo recederet loco, ramum Arboris Pomi Aurantiæ apposui.

Supra operculum phialæ reperitur rupes confecta ex Conchilis, ramis Arteriosis (loco Corallorum rubr.) intertextis.

Nº. LV. Lien humanus grandinibus obfusus, quas olim pro Glandulis habuerunt auctores, cum interim nil sint nisi tubercula, quæ Glandulas mentiuntur, & ab obstructione extremitatum vasorum oriunda.

Supra operculum conspicitur quoque rupes parva, in cujus medio excavato posita est phiala, in liquore continens portionem Lienis humani; cum autem ejus membrana ablata sit, nil compareret, quam vasa sanguinea Lienem constituentia.

Nº. LVI. Pedamentum ex ligno indico, supra quod posita phiala liquore repleta, in qua videndum sese exhibet caput infantis viventis speciem repræsentans, cujus Prolabia, ut & cuspis Linguae rubicunda: cum autem Oculi clausi sint, dormientis caput repræsentat: nullas quoque rugas præternaturales aut foveas contraxit cutis, id quod gratiam conciliat aspicientis oculis.

Scutellâ Cranii ademptâ in conspectum veniunt Nervi Olfactorii, gaudentes adhuc Piâ Matre, qua obducuntur, cum suis vasculis sanguineis repleta.

Plexus choroideus inter relictas Cerebri Arterias visui quoque occurrit.

Dura Mater, serici albi colore superbit.

Pinguedo subcutanea naturalem quoque retinuit colorem.

Supra operculum hujus phialæ alia quoque phiala posita est in exigua rupis cavo, repletis Arteriis undique ornata, & in illa phiala videre licet portionem Cerebri humani, cujus cortex summam rubedinem, propter vasculorum repletionem ceracæ materiæ rubræ, induit.

Nº. LVII. Portio magna Placentæ Uterinæ humanæ, ex meris vasis sanguineis composita, suntque illa vasa flava propter materiam flavam, qua usus sum.

Horum extremitates succosæ aut pulposæ, hic oppido quam bene apparent.

Nº. LVIII. Phiala sicca & in ea sceleton foetus immaturi sex circiter mensium, cujus manus ossæ elevata continet vesiculam Felleam humanam apertam, in cujus cavo cernuntur variæ cellulæ membranosæ, calculos subnigricantes continentes, quos capite elevato adspicere videtur.

Nº. LIX. Pueri Hepar, tam artificiose præparatum & repletum, ut omnes ultimæ ramusculorum vasorum extremitates in conspectum veniant.

Cum mihi à longo tempore innotuerit, Hepar ex folis vas sanguifluis & nullis Glandulis constare, sicuti descripsi & delineari curavi; id autem repræsentavi in Jecore dissoluto propriâ membranâ ambiente adempto, & in liquore conservato.

Cum autem in illa præparatione extremitates vasorum recedant à naturali reptatu & loco, aliam quoque viam incedere consultum duxi; itaque replevi vasa, totumque Hepar peculiari artificio balsamo induravi, quo facto, integrum illud viscus, ne membranâ ambiente quidem ablata, visui expono, & sic ultimæ extremitates pulposæ vel succosæ luculenter in conspectum veniunt formâ rotunda & ceu stellata, nullâ peculiari membranâ succinctæ; hæ extremitates à Malpighio vocantur *Acini hexagoni*, & totum hepar ab eodem appellatur *Glandula conglomerata*, cum interim nullis gaudeat partibus, per se subsistentibus, & propriâ membranâ præditis, quo sine nullam partem Glandulæ nomine insigniri voluerunt Anatomicorum Principes.

Quatenus totum Hepar pars mollis est, quod per se subsistit, & propriâ membranâ ambiente amictum est, non male dicitur Glandula; sed dico, neutiquam constare ex Glandulis, & si quis contrarium sustineat, demonstret illud tam luculenter, uti ego exhibeo, quicquid dico.

Isthæc res non male conferri potest cum pomis ac piris, horum pedicellus ex plurimis fibris tubulosis constat, quæ, cum ulterius pervenerint, molliores atque molliores factæ, in pulposam substantiam degenerant, in qua succus continetur,

netur; sic quoque in Jecore humano non absimili modo in Vasorum ultimis extremitatibus pulposis Jecoris continetur quoque sanguinis serofitas, cujus rei analogum demonstro in hac meâ præparatione; nam post repletionem omnium extremitatum vasorum, materia instar roris aut fumi exitum qualiviv ex ultimis pulposis extremitatibus, & hoc luculentissime videri potest in hoc objecto supra citato, præsertim si clara luci objectum expositum, oculis armatis inspicatur. Vid. Tab. I. Fig. I.

Quicumque illud domi meæ viderit, facillimè prætenfarum Glandularum existentiam in interiore Hepate renuet, & pro certo mecum habebit, ita dictas Glandulas Hepatis nil esse nisi continuationes vasorum sanguineorum, quæ degenerarunt in ejusmodi fasciculos pulposos subrotundos & stellares.

Observamus quoque in Brassicâ Pompejanâ, seu floridâ (Belgice *Blom-kool*) sc: caules tandem fastigiari in flores, qui flores nil nisi efflorescentiæ caulis, neutiquam per se subsistentes, sed caulis veræ continuationes.

Dixi superius ceraceam materiam rubram (sicuti sanguis in corpore vivo) ex extremis vasculis in mea repletionem roris instar exitum quarere; noli autem L. B. illud pro vitiosa repletionem & præternaturali evagatione habere; tunc enim non roris instar, sed globulorum in modum illa exiret.

Cum primâ vice hæc apparentia in oculos meos incurreret, tanquam attonitus, in illa verba erumpebam, Bone Deus quàm admiranda sunt tua opera, quæ mihi hic revelas in rebus, ne minutissimis quidem exceptis! nam ut verum dicamus, res haud parvi est momenti, jam posse oculis exhibere, quæ tam diu hætenus recondita fuerunt & fugerunt sentus nostros, sc: Hepâr humanum integrum, propriâ membranâ amictum, sine decoctione, (ut facere assolent Anatomici, ut prætenfarum Glandularum existentiam stabilirent) absque excarnatione futili, (uti ab aliis adhuc factum video) sine ulla adhibita vi, in conspectum posse producere ultimas extremitates vasorum sanguineorum hepatis in proprio situ & statu naturali.

Isthæc admiranda præparatio causam pro me dicet contra adver-

adversarios; dicentes; Ruyschium in sua excarnatione annihilare & delere Glandulas Hepatis.

Operculum hujus Phialæ superbit quoque alterâ phialâ, varia frustra Hepatis humani continente.

Dictum Hepar ope balsami nostri in ligneam duritiem redactum, in frustra lamellatim secui cultello acutissimo; & quod notandum, in illis lamellis à latere conspectis, æquebene succosæ extremitates comparent, ac arbusculæ in lapidibus figuratis ferrâ in lamellas divisas: non solum hoc experimentum feci in Hepate multoties, verum etiam ad incudem revocavi Lienem, & Renes, in quibus non minus dictæ extremitates vasorum succosæ sese videndas exhibent: O quanta diversitas occurrit in istis apparentiis!

Jam ut vela contraham, me ad sequentia conferam, quæ etiam artificiosissime sunt præparata, sc:

Nº. LX. Duo Renes pueri, vitæ speciem referentes; horum alter suspenditur in phiala à capillo, idque in liquore; superiori parti Renis adhuc infidet Ren succenturiatus, quemadmodum Glans Quercina cupulæ, secus ab auctoribus factum in illarum figuris.

Nº. LXI. Phiala sicca, in qua vituli splen, cujus extremitates pulpосæ in totum sunt ablatae, id quod factum per Venam, ejusque sulcos, qui loco venæ sunt in vitulo, non autem in homine; & quod hic notatu dignum, membrana Lienem ambiens, nusquam læsa est.

Supra operculum phialæ, vituli Ren reperitur, eodem modo præparatus, nisi quod membrana ambiens sit ablata, ut fibræ transversales, seu stamina ligamentosa, luculenter videri possent.

Hæc stamina neūtiquam habenda sunt pro Nervis, id quod perperam factum ab auctoribus, etiam haud infimi subfellii.

Nº. LXII. Pedamentum maximum ex ligno indico xvii. phialis instructum, in quibus continentur ea quæ ad stomachum & intestina pertinent. Inter illas Lit. A. notata, continet stomachum Gigantææ foeminæ prodigiosæ magnitudinis: supra cujus operculum in conspectum venit Auris marina magna, in cujus cavo continetur stomachus foetus humani recens

recens nati, oblitus plurimis ramis arteriosis, repletis inflat Coralliorum rubrorum.

Lit. B. Phiala instructa portione intestini coli ejusdem foeminae supradictae, quae tantae capacitatis, ut foetus humanus septem mensium a gestatione, in illa abscondi possit.

Supra ejus operculum, oculos quoque incurrit Auris marina magna, & in ea varia frusta intestinorum, sc: Intestini Jejuni cum sui Jugis, seu valvulis conniventibus *Kerckringii*; intestini ilei cum vasis sanguiferis repletis; ut & ilei cum portione annexa Mesenterii, Hydatidibus copiosis repleta; nec non intestini canis, cujus vasa peculiare quid in se continent, ratione vasorum: haec omnia in forma sicca conservata sunt.

Lit. C. Phiala, in qua continetur in liquore susceptio intestini ilei ex homine.

Lit. D. Portio Stomachi, cujus structura Tunicae villosae admiranda videri potest, idque vasis non repletis.

Lit. E. Portio intestini hominis, corpusculis minoribus in agmen sitis, quae Glandulae audiunt, oblitae.

Lit. F. Os Stomachi foetus humani apertum, ut rugae longitudinales facie interiore conspici queant, suntque rubicundae, propter vasorum repletionem.

Lit. G. Portio intestini jejuni, in qua Juges, seu valvulae conniventes non solum, verum etiam Papillae nervae conspiciuntur.

Lit. H. Phiala sicca, & in ea portio intestini pueri, in qua Tunica cellulosa ceracea materia rubra repleta est; praeterea occurrunt Papillae nervae, idque in objecto sicco.

Lit. I. Tunica villosa intestini humani à Nervae separata, ita ut non dubitandum sit, quin sit vera Tunica, non autem mucosa substantia, uti voluere Anatomici: haec etiam ob eandem rationem rubra.

Lit. K. Portio intestini coli circa Rectum abscissa, in qua magna & varia ulcera, à praegressa Dysenteria producta.

Lit. L. Portio intestini ilei inversi, in qua variae, ita dictae, Glandulae solitariae reperiuntur.

Lit. M. Phiala sicca, in qua reperitur portio intestini canis, in qua occurrunt glandulosa corpuscula numerosa.

E

Lit.

Lit. N. Phiala in liquore continens portionem intestini Ilei è puero, per quam vasa sanguinea repleta maximo numero repunt.

Lit. O. Phiala sicca retinens portionem Mesenterii, per quam Glandulæ sunt dispersæ, quæ ex vasculis miro reptatu decurrentibus constitutæ sunt, & luculenter videri possunt.

Lit. P. Portio Stomachi humani, cujus vasis sanguineis repletis, in conspectum venit admiranda structura intimæ Tunicæ.

Lit. Q. Portio Coli è puero, per cujus superficiem interioriorem variæ occurrunt foveæ, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ glandularum nomine nuncupantur ab auctoribus.

Lit. R. Infantis intestinum Cœcum, longe aliter dispositum, quam in corpore hominis adulti.

Nº. LXIII. Pedamentum ex ligno indico, & supra illud rupes, in cujus medio reperitur cor humanum balsamo induratum, in quo nonnulla occurrunt, quæ notatu digna censco.

1. Ex Cordis substantiâ prodeunt variæ venulæ, quæ sese exonerant in Auriculam dexteram, ita ut omnis sanguis è Corde redux, non derivetur ad venam coronariam, uti ab auctoribus traditum.

2. Oesophagus, qui circa hoc objectum ex parte remansit, non rectâ viâ & perpendiculariter descendit, sed tortuoso & incurvato tramite; id quod in homine vivo aliquando contingere potest à convulsione, & hinc cibi deglutitio læsa.

3. Exortum Arteriolæ Bronchialis in hoc objecto, supra Arteriarum Intercostalium exitum emergere, hic conspicuum.

4. Cum omnia vasa in hoc Corde repleta sint, illorum cursus naturalis videri potest, & longe quidem distinctius, quam in objecto recenti.

5. Utraque Auricula repleta, vera illarum figura, seu forma in conspectum venit, quæ longe differt à figuris ab auctoribus exhibitis.

A S S E R IV.

Nº. LXIV. Phiala sicca, in qua Passeris sceleton nitidissimum.

Nº. LXV. Truttæ, piscis sceleton.

Nº. LXVI. Duæ Linguae puerorum in liquore, quarum superior hoc peculiare habet, quod per ejus medium decurrentem videamus Arteriam repletam: præterea in utraque visuntur Papillæ Linguales per superficiem dispersæ.

Nº. LXVII. Portio Venæ Jugularis ex Equo.

Nº. LXVIII. Portio Ossis Frontis & Nasi, in qua septimasi pars cartilaginea non solum obducta comparet integumento exteriori & crasso, quod membrana pituitosa vulgò audit, verum etiam Epichondrio suo sub illo, quo, in homine vivo unguibus aut ab alia causa, abrafo, difficulter novo obducitur.

Nº. LXIX. Portio Intestini Ilei, cujus Vasa sanguinea ita sunt repleta, ut objectum totum sit rubicundissimum.

Nº. LXX. Pedamentum Pulmone & corde instructum ex infante.

Not. Cor naturalem retinuit locum, ut & magnitudinem, etiamsi balsamo præparatum & induratum.

Auricula dextera, ceraceâ materia repleta, naturalem quoque reservavit magnitudinem & formam, id quod etiam intelligendum de trunco superiore & inferiore venæ cavæ.

Tres tantum ramos emergere ex trunco Arteriæ Aortæ sursum tendentes in statu naturali, hic etiam palam est.

Cum Pulmo quoque repletus sit dictâ materiâ, naturalem magnitudinem in illa ætate repræsentat, sc: quam in inspiratione obtinet.

Præterea dexter lobus in tres, sinister verò in duos dividitur lobos, id quod ut plurimum & fere semper reperi in hominis Pulmone.

Supremum & eminens vas, Aspera Arteria est, quæ situm quoque retinuit in illa præparatione.

Nº. LXXI. Placenta Uterina integra & expansa super suberem, cujus vasa sanguinea repleta sunt, sc: binæ Arteriæ umbili-

bilicales & Ven: Placentæ ceraceâ materiâ albâ, vena autem rubrâ.

Nº. LXXII. Pedamentum ut supra, cui imposita est phiala liquore repleta, & in ea portio Spinæ Dorſi, in duas partes divisa, ut caudæ equinæ portio in una parte, & spinalis medullæ in altera sese conspiciendas exhiberent, & hæc omnia tanquam in statu vivo.

Nº. LXXIII. Cerebri ut & Cerebelli transversim sectorum, pars inferior, balsamo, lapidis instar, indurata, cum Nervis Opticis, Olfactoriis, Infundibulo &c.

Quamvis autem hæc omnia naturalem magnitudinem fere reserverant, colorem tamen amiserunt post indurationem.

Nº. LXXIV. Phiala in liquore conservans, Ossis Femoris portionem supremam cujusdam vetulæ, quæ ante plures annos fracturam Femoris passâ fuerat.

Cum autem ultimum obiisset diem, non solum mihi data fuit occasio cadaver inspiciendi, verum etiam Dº. Ger. Sermes, Collegii Medici Inspectori meritissimo, ut & Chirurgo versatissimo J. Borſt. Reperimus non solum collum in totum deficere, verum etiam naturam, loco dicti colli, substituisse Ligamenta varia, dura, crassa, teretia, quorum ope caput Ossis Femoris, connatum fuerat supremæ parti Ossis Femoris, & quod mirandum, non ex exteriore, sed interiore lætâ parte utriusque Ossis, sicuti ex Fig. I. Tab. I. liquet.

Dicta Ligamenta, adeo sunt crassa & fortia, ut patiens per aliquot annos (quamvis claudicans) per plateas incedere potuerit.

Cum autem tale quid nunquam viderim, neque audiverim aut legerim, consultum duxi hunc affectum in liquore conservare, ne quis de veritate hujus rei dubitare possit.

Nº. RXXV. Vitulorum duo Corda, ab Anatomico Excellentissimo Stenone, in meum usum & amicitiam tesseram, præparata, in quibus fibræ motrices luculentissime in conspectum veniunt, & quod notandum, hæc duo objecta sunt ultima, quæ ante obitum præparavit, ita ut illa in ejus memoriam reserretur sim.

A S S E R V.

Nº. LXXVI. Portio Intestini Jejuni hominis, in cujus superficie internâ propullulant Papillæ nervosæ, de quibus in posterum plura dicere decrevi.

Nº. LXXVII. Asperæ Arteriæ exsiccata portio, cujus ramuli sunt expansi, & horum unico adhæret lobulus unus inflatus & exsiccatus.

Nº. LXXVIII. Phiala in liquore reservans portionem Ductus Hepatici, cujus Tunica intima calculosâ materiâ est obstita, idque ex bove.

Nº. LXXIX. Phiala in liquore continens ramulum Arteriæ Pulmonalis, cujus extremitates oppidò quam bene in conspectum veniunt, propter repletionem.

Nº. LXXX. Phiala sicca, in quâ tres Calculi triangulares è Vesica fellea hominis, qui tam leves sunt, ut aquæ innatent.

Nº. LXXXI. Phiala sicca continens portionem Intestini Recti humani, in qua corpuscula rotunda (quæ Glandulæ nuncupantur, & mihi nil, nisi vasculorum sanguineorum extremitates sunt) extra superficiem internam propullulant, & in forma fovearum antea comparebant; illa autem, post præparationem & balsamationem, tuberculorum modo sese exhibent.

Hinc patet, quam necessarium sit, partes corporis rite & variis modis præparare, ut vera constitutio oculos incurrat.

Per illarum Arteriarum extremitates, serosus latex exoneratur, in cavitatem Intestinorum, ad illorum lubricationem: id quod palam fit per repletionem Arteriæ Mesentericæ; nam replendo ejus ramulos ceraceâ materiâ, per has dictas Glandulas, ubique excurrit in cavitatem Intestinorum; si autem essent particulæ per se subsistentes, & propriâ membranâ obductæ, talis materia vix ac ne vix quidem, tam facile transiret in cavitatem Intestinorum.

Præterea in hac portione Intestini, tanta copia Pororum sensum incurrit, ut ne cuspis quidem acus inferi possit absque illorum tactu; monendum interim, mihi oculum esse armandum, ut luculenter in conspectum veniant, propter

38 **THESAURUS ANATOMICUS IX.**

exilitatem; ast qui gaudent visu acutiore, absque adminiculis illos videre possunt.

Nº. LXXXII. Pueri Genu supra frustum rupis positum, in quo sensui subjicitur vera distributio vasorum sanguineorum in Cute humanà, quæ planè discrepat ab illà, quæ viscera, sc: Hepar, Lienem, Renes, & alia constituunt.

Nº. LXXXIII: Portio Hepatis hydropici, in totum in vesiculas crassas mutata, ita ut omnia vasa, eorumque extremitates hydatidum naturam induerint. Vid. aliam portionem delineatam. Thef. I.

Nº. LXXXIV. Portio Arteriæ Splenicæ vitulinæ repleta.

Nº. LXXXV. Testiculus humanus, cujus Tunica propria ablata, videre licet verum reptatum Vasculorum, seminis rudimentum conficientium.

Nº. LXXXVI. Phiala in liquore conservans, foetus humani immaturi Pulmonem: cum autem hic in fundo phialæ reperiatur, infallibile signum est, foetum in utero materno fuisse denatum.

Nº. LXXXVII. Phiala liquore repleta, & in illa portio Pulmonis humani, cujus vasa sanguinea innumera repleta sunt; cum autem Vesiculæ pulmonales non sint repletæ, vasorum cursus oppidò quam bene videri potest.

Nº. LXXXVIII. Phiala in liquore continens portionem Testiculi humani, non solum dissoluti, verum etiam à contento seminis rudimento, arte evacuati, ut veram tenuitatem vasculorum seminis rudimentum conficientium videre liceret, quæ vascula adeo tenuia sunt, ut fere telam aranearum adæquent. Vid. Tab. III. Fig. III.

Nº. LXXXIX. Ren pueri, in quo vasorum sanguineorum verus cursus comparet, non uti Domini Vieussensii figura repræsentat, cum multis arcubus, (id quod in homine locum non habet) sed sicuti revera reptant.

Nº. XC. Phiala in liquore continens, portionem magnam Pulmonis humani, per quam numerus Arteriarum assatim reptat, in proprio situ & cursu.

Nº. XCI. Portio Thoracis foetus humani balsamo indurata.

Nº. XCII. Capsula continens duos calculos ingentes, quos Gommarus à Bortel, Chirurgus & Lithotomus Amstelodamensis

mensis expertissimus, extraxit per incisionem (sicuti facere aſſolent in sexu virili) ex muliere LXVIII. Annos agente.

Hanc operationem præstitit in mea, & præſectorum Collegii Chirurgici præſentia, & quidem tam dextre & citò, ut feliciorẽ calculi operationem ne unquam quidem viderim factam; & quod norandum, ne ullum quidem symptoma hætenus patienti ſupervenit. Vid. Tab. v. F. I. & II.

Ejuſmodi operationem ante aliquot hebdomadas quoque inſtituit diſtus G. à Bortel, feliciffimo cum ſucceſſu in puella, cujus calculi figura III. notata in eadem Tab. repræſentatur.

In Gallia Lithotomi hoc tempore operationem quoque eodem modo efficiunt in sexu ſequiore, ſc: incifione, ſicuti in sexu virili.

Methodum operandi deſcripfit quoque Chir. expertiffimus Dionis.

Diſtam operationem vidi olim factam ab alio, in illa arte minus verſato, & quidem infeliciffimo cum ſucceſſu, facta incifione in vulva ipſa.

Interim fatius fore exiſtimo, hanc operationem perficere poſt dilatationem Urethræ, forcipibus adæquatis, cum calculi ſint exiles; ſi majores verò, per incifionem, ſicuti in viris, ut incontinentia urinæ evitetur.

Nº. XCIII. Embryo piſcis Narwal, ſ. unicornu Groenlandici, in liquore. Vid. Tab. V. Fig. V.

Quæ ſequuntur, interiori valvulæ Theſauri adhærent, nempe Nº. XCIV. Membrana quædam, cujus arteriæ mercurio vivo ſunt opplætæ.

Nº. XCV. Vefica fellea bovina, quæ videtur gemina, propter bifurcationem; ſed cum unicus tantum ſit ductus Cyſticus, gemina dici non meretur.

Nº. XCVI. Portio Intefſtini Coli, prodigioſæ magnitudinis aut capacitatis.

Nº. XCVII. Portio Thoracis pueri, cujus Muſculis intercoſtalibus ſuperſtitibus, illorum tractus fibrarum cruciformis luculenter videri poteſt.

Nº. XCVIII. Atheroma offeum in Pulmone bovino repertum.

Nº. XCIX. Portio Pulmonis humani in forma ſicca, in qua comparent veficulæ Pulmonales naturali magnitudine & capacitate,

citare, sc: in inspiratione, suntque admodum exiles.

Nº. C. Portio Pulmonis ovini, ita præparata, ut vesicularis substantia in conspectum veniat, suntque vesiculæ minores, respectu vesicularum humanarum.

Nº. CI. Duo Renes ovini, prodigiøsæ magnitudinis propter illorum extensionem præter naturalem ab impedito urinæ stillicidio versus vesicam.

Not. 1º. Ureteres versus Renes in tantam molem sunt extensi, ut Pastinacam crassam recipere possint, versus Vesicam angustiores facti, tandem singuli desinunt in Vesiculam rotundam nucis juglandis magnitudine. In hisce vesiculis, seu expansionibus, ubi cum vesica urinaria uniuntur, relictum est foraminulum minutissimum, per quod urinæ locus quodammodo dabatur vesicam intrandi.

2º. In utroque horum Renum extremo superstes remansit portio Renis ceu bene constituta, spatium autem intermedium est membranaceum, propter enormem expansionem.

Nº. CII. Fœtus gemellorum coalitorum porci, qui ita coaluerunt, ut unico tantum gaudeant ventre.

Nº. CIII. Portio Intestini Coli ex caballi fœtu, cujus valvulæ coli sunt unæ, ita ut moriendum fuerit fœtui in lucem edito.

EXPLI-

EXPLICATIO TABULARUM THESAURI NONI.

T A B U L A I.

FIG. I. Indicat ossis Femoris partem superiorem, seu caput. A. Dicitur ossis Epiphysis.

B. Ligamenta crassa, dura, quæ loco cervicis Epiphysin, seu caput ossis cum Trochantere majore conjungunt: hæc ligamenta non ex exteriori, sed interiore utriusque superficie emergunt.

C. Denotat defectum cervicis ossis Femoris, utpote in totum deficientis.

FIG. II. Denotat crus foetus humani, ex Atheromate Placentæ uterinae dependens.

A. A. Est Funiculus umbilicalis.

B. B. Atheroma, in medio placentæ subortum, quam Placentam Vulcanico tradiderunt, ob superstitionem veterem.

C. Crus.

D. Pes extremus cum tribus digitis pedis.

FIG. III. Demonstrat segmentum Cuiris.

A. Cutis.

B. B. Pinguedo, sub qua nil Musculosi apparet.

C. Os Femoris abscissum & rotundum.

T A B U L A II.

FIG. I. Demonstrat partem brachii foetus humani, in cujus pugno, balsamo lapidis instar indurato, continetur fasciculus capillorum ceratolithophyti instar calculosâ substantiâ obfitorum.

A. Brachii pars.

B. Capilli.

C. Capilli, in atheromate à me reperti.

D. Capilli, sponte à capite, tanquam forcipe, momento abscissi & decidui.

F

FIG.

FIG. II. Phiala in liquore continens Animalculum quadrupes, Caniculo simile, vomitu rejectum.

A. Capillus, à quo dependet animalculum.

B. Funiculo umbilicali analogum quid.

C. Duo pedicelli posteriores.

D. Cauda.

E. Scapula ex parte denudata, propter continuum attactum hominum.

F. Pedicelli anteriores.

G. Caput.

H. Os apertum, in quo luculentissime videri potest lingua, id quod non satis bene hic representatur.

I. Burfula, in qua hæsit animalculum ea superficie visa, ubi erupit.

K. Rupes, in cujus cavo phiala posita.

FIG. III. Exhibet figuram dictæ burfulæ facie posteriore visam.

T A B U L A III.

FIG. I. Indigitat phialam liquore repletam, in qua reservatur fœtus humani brachium, in cujus manu continetur lamella, seu segmentum humani testiculi prodigiosæ magnitudinis in cartilaginem mutati: cum autem totum testiculum in lamellas dissectuerim, representavi hic unam ex minimis lamellis.

A. Superior pars brachii linteo tecta & ligata.

B. Digiti manus.

C. Lamella Testiculi.

D. Portio Uteri fœminici, cujus facies interior maxima parte degeneravit in tubercula rotunda.

FIG. II. Exhibet portionem cutis plantæ pedis humani, cujus vasa sanguinea adeo sunt locupletata, ut ne cuspide quidem acus, sine læsione vasorum pungi possit; id autem à sculptore hic satis representari non potuit.

A. Cutis.

B. Vasa, præsertim arteriosa, quorum reptatus plane diversus ab iis, quæ Lienem, Renes, Hepar, Placentam uterinam &c. faciunt.

FIG. III. Exhibet Testiculum humanum dissolutum, cujus vascula, à contenta seminali materia arte sunt destituta; hoc enim factis, tormenti instar, tenuia sunt dicta vascula.

A. Tunica albuginea.

B. Vascula, feminis rudimentum conficientia.

TABU-

T A B U L A IV.

FIG. I. Juvenis Hepar denotat.

A. A. A. Substantia Hepatis, ne propriâ quidem membranâ ablata.

B. B. B. Pulposæ seu succosæ extremitates, quæ tanto sunt numero, ut sculptor vix potuerit omnes hic repræsentare, & si hoc fecisset, integrum Hepar fuisset nigerrimum propter copiam.

C. Truncus Venæ cavæ abscissus.

D. Truncus Venæ portæ.

E. Vesicula fellea, tot vasculis Sanguineis locupletata, ut ne cuspi quidem aciculæ inferi possit.

F. Ligamentum umbilicale cum suis arteriis repletis.

G. Ligamentum Hepatis tertium, quo, suo in loco, continetur Hepar.

FIG. II. Exhibet portiunculam membranæ Hepar ambientis, sub qua in conspectum veniunt succosæ & pulposæ extremitates microscopio visæ.

FIG. III. Portionem, ut supra, denotat tali lente visam, quali pulposæ extremitates ad naturalem magnitudinem propius accedunt.

T A B U L A V.

FIG. I. & II. Duo calculi è muliere LXVIII. annorum per incisio-
nem, sicuti in viris, extracti.

FIG. III. Calculi eodem modo ex virgine extracti, facies anterior.

FIG. IV. Ejusdem calculi facies posterior.

FIG. V. Embryo Piscis Narwal, seu Unicornu Groenlandici.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

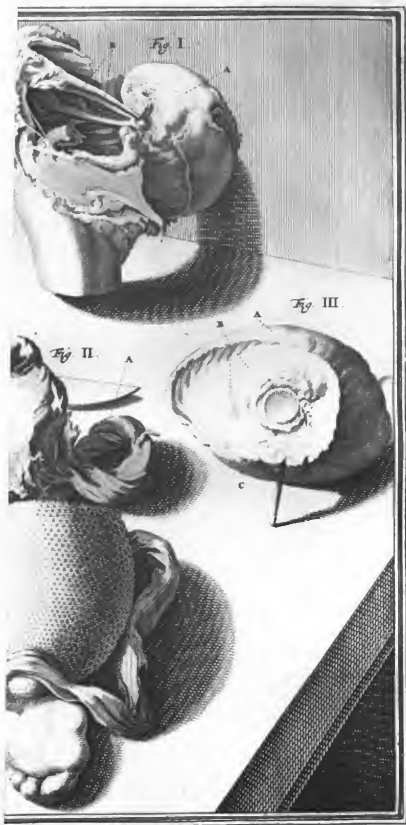

Fig. II

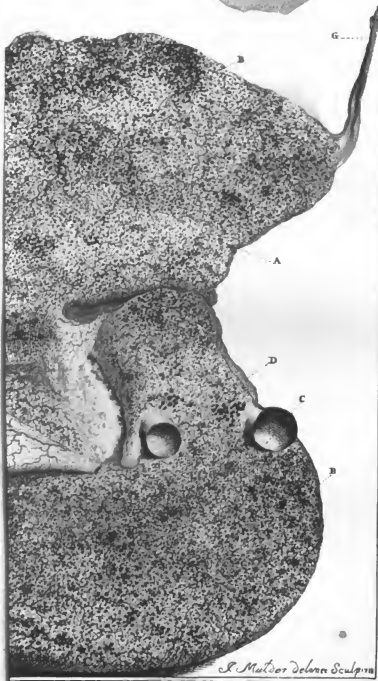
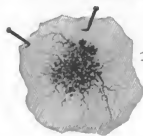

Fig. III.

J. Mulder del. et sculp.

